

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2006
V. volební období

33

Vládní návrh

na vydání

**zákona o přijetí úvěru Českou republikou od Evropské investiční banky na
financování protipovodňových opatření**

ZÁKON

ze dne 2006

o přijetí úvěru Českou republikou od Evropské investiční banky na financování protipovodňových opatření

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

(1) Česká republika je oprávněna přijmout úvěr od Evropské investiční banky na financování potřeb souvisejících s prováděním programů Podpora prevence před povodněmi II a Podpora obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavby vodních nádrží, evidovaných v Informačním systému financování reprodukce majetku podle zvláštního právního předpisu¹⁾. Úvěr může činit nejvýše 9 000 000 000 Kč a musí být splatný ve lhůtě do 30 let ode dne podpisu smlouvy o úvěru.

(2) Úvěrovou smlouvu k přijetí úvěru podle odstavce 1 sjedná a uzavře jménem České republiky ministr financí.

§ 2

O výši prostředků získaných úvěrem podle § 1 lze překročit celkové výdaje státního rozpočtu schválené zákonem o státním rozpočtu v rozpočtovém roce, ve kterém budou takto získané prostředky použity. O tuto výši se v příslušném rozpočtovém roce změní saldo státního rozpočtu a financující položky.

§ 3

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

¹⁾ § 12 a 13 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

Zhodnocení platného právního stavu

Realizaci protipovodňových opatření v České republice v letech 2002-2007 v rámci tzv. I. etapy programu Prevence před povodněmi výrazně přispívá úvěr od Evropské investiční banky ve výši 60 mil. EUR. Úvěr byl poskytnut za podmínek zaručujících soulad opatření se Strategií ochrany před povodněmi pro území České republiky, kterou schválila vláda usnesením ze dne 19. dubna 2000 č. 382.

Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen, vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Na realizaci potřebných protipovodňových opatření navrhovaných na období do roku 2021 by bylo potřeba zajistit cca 50 mld. Kč. Na základě zkušeností s realizací programů prevence před povodněmi v gesci Ministerstva zemědělství, a dále podle usnesení vlády z 12. dubna 2006 č. 383, bodů III/1 a III/5 (Zpráva o plnění programů prevence před povodněmi) a zejména podle usnesení vlády z 10. května 2006 č. 496, bodu II/1 písm. b) (Financování protipovodňových opatření zajišťovaných Ministerstvem zemědělství) je předkládán návrh zákona o přijetí úvěru Českou republikou od Evropské investiční banky na financování protipovodňových opatření ve výši 9 mld. Kč.

Na základě usnesení k výše uvedeným vládním materiálům je rovněž připravováno vytvoření zvláštního účtu k financování protipovodňových opatření řízených Ministerstvem zemědělství (dále jen „účet“), jako vícezdrojového resortního účtu při kapitole 329 – Ministerstvo zemědělství.

Na účet budou v první fázi (tj. v letech 2007-2010) postupně soustředěny prostředky z následujících finančních zdrojů:

státní rozpočet	2 mld. Kč
výnosy z privatizace (novelou zákona o zrušení Fondu národního majetku)	4 mld. Kč
úvěr od EIB	9 mld. Kč
<hr/> celkem	<hr/> 15 mld. Kč

Z úvěru se předpokládá částečné financování druhých etap státních podpor Ministerstva zemědělství pravidelně hodnocených vládou jako programy prevence před povodněmi, tedy programu „Podpora prevence před povodněmi II“ a programu „Podpora obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavby vodních nádrží“.

Stručný popis jednotlivých programů navržených k financování z úvěru EIB:

Program „Podpora prevence před povodněmi II“:

Podle usnesení vlády z 12. dubna 2006 č. 383 bude do 30. září 2006 dokumentace tohoto programu o objemu státních finančních prostředků ve výši 8 – 10 mld. Kč předložena ke schválení vládě. Aktuálně se předpokládá, že z opatření o celkových nákladech 12,1 mld. Kč připravovaných státními podniky Povodí a Lesy ČR a organizační složkou státu Zemědělskou vodohospodářskou správou, z nichž je možné do roku 2010 proinvestovat cca 9,7 mld. Kč, budou vybrána pouze opatření s nejvyšším účinkem v ochraně před povodněmi o celkových nákladech cca 7 mld. Kč. Na základě vznesených požadavků krajů, obcí i organizačních složek jiných resortů budou další prostředky v sumě cca 1 – 3 mld. Kč (tedy do celkové výše prostředků státního rozpočtu 8 - 10 mld. Kč) poskytnuty těmto dalším žadatelům na jimi nově navrhovaná opatření. (Eventuelně budou tato nově navrhovaná opatření opět realizovat správci vodních toků.)

Program „Podpora obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavby vodních nádrží“:

Cílem tohoto programu, který naváže na program 229 210 „Obnova, odbahnění a rekonstrukce rybníků a vodních nádrží“, vládou sledovaný v rámci programů prevence před povodněmi, bude zlepšení rybníčního fondu České republiky a posílení jeho vodohospodářských i mimoprodukčních funkcí s důrazem na jejich protipovodňový význam. Dosažení tohoto cíle je zajišťováno obnovou a rekonstrukcí těles hrází a jejich funkčních objektů a obnovou retenčních prostorů nádrží odtěžením sedimentů. Nezbytnou podmínkou pro přiznání dotace je: v rámci akce vybudovat bezpečnostní přeliv, který zajistí bezpečné převedení minimálně stoletého povodňového průtoku, a v manipulačním řádu rybníka vyčlenit jako retenční prostor minimálně 10% z celkového objemu rybníka. V důsledku aplikace těchto podmínek se postupně zvyšuje bezpečnost rybníčních vodních děl v ČR a jejich účinek v prevenci před povodněmi. Nový program umožní podporovat zřizování vodních děl k ochraně před povodněmi a suchem. Rybochovná funkce zde nebude prioritní, a bude povolen pouze extenzivní chov ryb. Dokumentace tohoto nového programu o celkových nákladech v rozmezí 5 – 6 mld. Kč bude předložena Ministerstvu financí do 30. září 2006. Program se výrazněji zaměří rovněž na oblast bezpečnosti rybníčních vodních děl za povodní. Bude navrženo, aby se okruh žadatelů oproti programu 229 210 rozšířil i o organizační jednotky Českého rybářského svazu a Moravského rybářského svazu, a aby se podpory ve veřejném zájmu na prevenci před povodněmi poskytovaly i na opatření realizovaná na rybářských revírech. Počátek realizace programu je uvažován na rok 2007; požadavky na státní finanční prostředky budou do 4,8 mld. Kč, z toho z úvěru od EIB cca 3 mld. Kč. Předpokládá se cca 20%-ní spolufinancování z vlastních zdrojů investorů.

Financování obou výše uvedených programů prevence před povodněmi je navrženo tak, aby podíl úvěrových prostředků EIB nepřesáhl 75 % celkových nákladů programů. 25%-ní spolufinancování z národních zdrojů bude zajištěno jednak z dalších zdrojů zvláštního účtu, jimiž budou 4 mld. Kč z výnosů privatizací zajišťované připravovanou novelou zákona o zrušení Fondu národního majetku a 2 mld. Kč ze státního rozpočtu. Mimo prostředky zvláštního účtu se počítá se spolufinancováním z vlastních zdrojů investorů (např. prostředky státních podniků Povodí a Lesy České republiky, krajů, obcí, rybníkářských a rybářských subjektů).

Předběžný návrh čerpání úvěru EIB v jednotlivých letech (v mil. Kč) (dle schválených výdajových rámců státního rozpočtu; návrh zákona však umožňuje jejich překročení):

Program	2007	2008	2009	2010	Celkem
Podpora prevence před povodněmi II	600	700	700	4 000	6 000
Podpora obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavby vodních nádrží	400	476,575	450,230	1 673,195	3 000
Celkem	1 000	1 176,575	1 150,230	5 673,195	9 000

Na základě návrhu Ministerstva financí byla provedena (usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ze dne 18. dubna 2006 č. 2370) úprava střednědobého výdajového rámce na rok 2007 a 2008 tak, aby respektoval dlouhodobá řešení v oblasti protipovodňových opatření. V roce 2007 a 2008 bude ze státního rozpočtu uvolněna částka 1,0 mld. Kč na protipovodňová opatření. Dále byl tímto usnesením navýšen předpoklad pro čerpání úvěru od EIB v letech 2007 a 2008 o 1 mld. Kč. ročně. Zbývající předpokládaná část čerpání v r. 2008 ve výši 176,575 mil. Kč je kryta v rámci schválených výdajových rámců státního rozpočtu.

Tímto dojde k překročení stanoveného střednědobého výdajového rámce na léta 2007 a 2008 o 2,0 mld. Kč a deficitu státního rozpočtu o stejnou částku v každém roce.

Překročení výdajů a salda státního rozpočtu schválených zákonem o státním rozpočtu o prostředky získané úvěrem v rozpočtovém roce, ve kterém budou prostředky použity, umožňuje § 2 navrhovaného zákona o přijetí úvěru. Počítá se s tím, že správu úvěrových prostředků na uvedené programy, tak jako u ostatních programů spolufinancovaných z úvěrů od EIB, bude provádět finanční manažer.

Vzhledem k tomu, že se jedná o návrh zákona obdobného typu jako např. zákon č. 232/2006 Sb., o přijetí úvěru Českou republikou od mezinárodní finanční instituce na financování investičních potřeb souvisejících s prováděním programu Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací, který byl schválen již v prvním čtení, vláda, jakožto předkladatel návrhu zákona, žádá předsedu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, aby navrhl Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR zkrátit lhůtu pro projednání tohoto vládního návrhu zákona příkázaným výborem, případně výbory, po prvním čtení zákona, a to o maximální možný počet dnů. Neodkladná potřeba realizace protipovodňových opatření si vyžaduje zajištění úvěrových prostředků v co nejkratší době. Část protipovodňových opatření o nákladech cca 815 mil. Kč je připravena k neprodlenému zahájení.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky, zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána a zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s akty práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána. Není v rozporu s právními akty Evropských společenství, protože předmět právní úpravy návrhu zákona není na úrovni komunitárního práva upraven.

Úvěrová smlouva bude smlouvou soukromoprávní, a tudíž její text nebude podléhat souhlasu Parlamentu ČR a ratifikaci prezidentem republiky, její sjednání za ČR spadá do kompetencí vlády.

Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady a dopady na životní prostředí

Přijetí zákona o úvěru od EIB ve výši 9 mld. Kč na financování protipovodňových opatření ve svém důsledku významně napomůže ochraně soukromého, veřejného i státního majetku a bude tak mít výrazně pozitivní sociální dopad a pozitivní vliv na životní prostředí obyvatel.

Předpokládá se, že délka splatnosti úvěru bude 30 let s odkladem splátek jistiny do 7 let od podpisu smlouvy o úvěru. Použití úvěrových prostředků je výdajem státního rozpočtu. V letech výstavby bude užití finančních prostředků z úvěru znamenat navýšení výdajů státního rozpočtu. Od počátku čerpání úvěru do konečné splatnosti jistiny budou hrazeny úroky, které budou výdajem státního rozpočtu, kapitoly Státní dluh. Hrubý odhad celkové výše úroků činí cca 2 mld. Kč. Skutečná výše úroků bude záviset na zvoleném způsobu splácení jistiny, typu úrokové sazby (pevná, pohyblivá), na tržním vývoji úrokových sazeb, atd. Úroky se hradí z aktuální dlužné částky.

Návrh zákona v dalším nepředpokládá žádné finanční dopady na ostatní veřejné rozpočty. Nepředpokládají se žádné negativní dopady na podnikatelské prostředí České republiky. Návrh zákona také nepředpokládá žádné negativní sociální dopady nebo dopady na životní prostředí, rovněž se nepředpokládají dopady na rovné postavení mužů a žen.

Zvláštní část

K § 1

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, v ustanovení § 2 odst. 1 umožňuje vládě financovat činnosti, kterými zajišťuje funkce státu, pouze prostřednictvím státního rozpočtu a Národního fondu, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Vzhledem k této skutečnosti je navrhován zákon o přijetí úvěru od Evropské investiční banky na financování protipovodňových opatření.

Ustanovení zmocňuje Českou republiku přijmout úvěr od EIB do výše 9 mld. Kč

Ministr financí je předkladatelem návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na příslušný rozpočtový rok. Zodpovídá za hospodaření s prostředky státního rozpočtu České republiky ve smyslu schváleného zákona o státním rozpočtu České republiky. Je též správcem financování deficitu státního rozpočtu a státního dluhu a zodpovídá za kapitolu 396 „Státní dluh“, tzn. je pověřeným členem vlády k zajištění splátky jistiny, úhrady úroků a poplatků (případně dalšího příslušenství) spojených s přijetím úvěru od EIB. Rovněž zodpovídá za provádění Rámcových dohod s EIB. Z toho vyplývá, že je kompetentním členem vlády ke sjednání a podpisu smlouvy o úvěru.

K § 2

Úvěr lze čerpat v tranších, jejichž maximální počet bude stanoven v úvěrové smlouvě. Konečná výše a načasování čerpání jednotlivých tranší budou odvislé od vývoje přípravy a realizace jednotlivých protipovodňových opatření a nelze proto nyní přesně stanovit jejich počet ani objem jednotlivých tranší. Možnost překročit celkové výdaje schválené zákonem o státním rozpočtu v rozpočtovém roce, ve kterém budou úvěrové prostředky použity, je tedy nutná pro zajištění dostatečné pružnosti financování.

K § 3

Účinnost tohoto zákona je jednou z nutných podmínek pro přijetí úvěru Českou republikou od EIB; s ohledem na předpokládaný termín zahájení čerpání nejpozději v prvním čtvrtletí roku 2007 je nutné tento zákon projednat v Parlamentu ČR do konce roku 2006.

V Praze dne 30. srpna 2006.

předseda vlády

1. místopředseda vlády a ministr financí

ministr zemědělství